PORADŇA PRE OBČIANSKE A ĽUDSKÉ PRÁVA
CENTER FOR CIVIL AND HUMAN RIGHTS
KRIVÁ 23, 040 01 KOŠICE, SLOVENSKO

» telefón/fax: 055 – 68 06 180 » mobil: 0908 69 55 31
» www.poradna-prava.sk » poradna@poradna-prava.sk
» IČO: 37 86 72 70 » bankove spojenie: 5519629/5200

TLAČOVÁ SPRÁVA

V Košiciach, 27.02.2015

Súd oslobodil policajtov v kauze týrania rómskych chlapcov z Luníka IX

Okresný súd Košice II dnes oslobodil policajtov, obvinených z týrania rómskych chlapcov na policajnej stanici v Košiciach. Podľa odôvodnenia súdu sa skutok, ktorý bol kladený policajtom obžalobou za vinu, nestal, a teda nezákonné konanie nebolo obžalovaným policajtom jednoznačne preukázané. Prokurátor sa voči verdiktu súdu odvolal.

Prípad sa stal v marci roku 2009 na policajnej stanici Košice – Juh. Niekoľko policajtov zadržalo šiestich rómskych chlapcov vo veku 11-15 rokov a predviedlo ich na policajnú stanicu OO PZ Košice - Juh. Tam ich mali nútiť vyzliecť sa donaha fackovať a plniť ďalšie šikanujúce príkazy, zasahujúce do ich ľudskej dôstojnosti. Mali im taktiež hroziť nabitou zbraňou a huckať na nich psov. Časť uvedeného konania bola nahrávaná na mobilný telefón a zostrihanú nahrávku následne zverejnil denník SME na internete.

V prípade bolo v lete roku 2009 začaté trestné stíhanie zo strany Sekcie kontroly a inšpekčnej služby MV SR. Na základe výsledkov vyšetrovania na jar 2010 prokurátor generálnej prokuratúry podal obžalobu na desiatich policajtov, okrem iných aj pre trestný čin zneužitia právomoci verejného činiteľa s osobitným rasovým motívom. Súdne konanie na Okresnom súde Košice II trvalo takmer päť rokov. Súd počas konania vyhodnotil DVD nosič s nahrávkou konania obžalovaných policajtov ako nezákonný dôkaz a odmietol ho na hlavnom pojednávaní vykonať. Na dnešnom pojednávaní napokon všetkých obžalovaných policajtov spod obžaloby oslobodil.

Súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že nebolo jednoznačne dokázané, že sa skutok stal tak, ako bol obžalovaným kladený za vinu v obžalobe podanej prokurátorom. Poukazoval na údajné rozpory vo výpovediach poškodených rómskych chlapcov a ich zákonných zástupcov a odmietnutie videonahrávky incidentu ako nezákonného dôkazu odôvodnil tým, že sa nepodarilo preukázať jej pôvod a nie je známy jej zhotoviteľ. Poukázal tiež na to, že nahrávka nie je vizuálne dostatočne zreteľná a netvorí jeden ucelený záznam. V súvislosti s dĺžkou súdneho konania súd uviedol, že bolo spôsobené dlhodobou práceneschopnosťou jedného z obžalovaných policajtov. Ovplyvnila ho tiež výmena jednej z členiek senátu v priebehu súdneho konania, pre ktoré bolo nutné opakovať už vykonané dokazovanie, keďže obžalovaní nedali súhlas na pokračovanie v konaní.

Právne zastupovanie poškodených rómskych chlapcov v konaní poskytovala Vanda Durbáková - advokátka, spolupracujúca s mimovládnou organizáciou Poradňa pre občianske a ľudské práva, ktorá považuje rozhodnutie súdu za nezákonné. Durbáková v reakcii na rozhodnutie súdu uviedla: *„Rozhodnutie súdu je pre mňa skutočným sklamaním. Zdá sa, že slovenská justícia nedokáže zabezpečiť účinný prístup k spravodlivosti ani v tých najvypuklejších a najjednoznačnejších prípadoch krutého a neľudského zaobchádzania v našej spoločnosti. Súdy nedokážu účinne ochrániť občanov pred vážnymi pochybeniami represívnych zložiek štátu, akou je polícia, čo pokladám za alarmujúce. Verím, že odvolací súd toto rozhodnutie na základe odvolania podaného prokurátorom zvráti a poškodení sa napokon nebudú musieť domáhať spravodlivosti až na Európskom súde pre ľudské práva v Štrasburgu.“*

K odmietnutiu video nahrávky incidentu ako nezákonného dôkazu zo strany súdu Durbáková uviedla: *„Obrazový a zvukový záznam zachytávajúci incident je podľa môjho názoru dôkazom zákonným a nič*

nebránilo súdu ho na hlavnom pojednávaní vykonať. Skutočnosť, že sa nepodarilo identifikovať zhotoviteľa nahrávky je pre zabezpečenie účinného prístupu k spravodlivosti v danej veci irelevantná. Rovnako irelevantná je skutočnosť, že nahrávka nie je jedným uceleným záznamom, s odôvodnením súdu sa v tomto smere nestotožňujem.“

Štefan Ivanco, programový koordinátor Poradne pre občianske a ľudské práva, v súvislosti s rozhodnutím súdu uviedol: „*V rámci našej práce aj v súčasnosti dokumentujeme prípady policajného násilia voči príslušníkom a príslušníčkam rómskej menšiny. Toto rozhodnutie môže mať v budúcnosti širšie negatívne dôsledky a okrem iného môže výrazným spôsobom odradiť iné osoby od toho, aby sa v prípadoch násilnej trestnej činnosti zo strany príslušníkov polície domáhali spravodlivosti. Toto rozhodnutie ukázalo, že účinná ochrana pred policajným násilím je na Slovensku stále vzdialeným cieľom.“*

Rozhodnutie Okresného súdu Košice II nie je právoplatné. Prokurátor sa voči rozhodnutiu odvolal.

Kontakty:

Vanda Durbáková – právna zástupkyňa poškodených spolupracujúca ako advokátka s Poradňou pre občianske a ľudské práva; tel. č.: 0908 695 531; e-mail: vanda.durbakova@poradna-prava.sk

Poradňa pre občianske a ľudské práva je mimovládna organizácia, ktorá sa venuje ochrane ľudských práv a slobôd so zameraním na ochranu práv menšín a ochranu pred diskrimináciou. Pozornosť dlhodobo venuje predovšetkým otázkam diskriminácie rómskej etnickej skupiny v rôznych oblastiach života na Slovensku. Venuje sa tiež ochrane reprodukčných práv a problematike policajného násilia. Poradňa vo svojej práci rozvíja metódu strategického vedenia súdnych sporov v prípadoch diskriminácie a porušovania ľudských práv menšín. Poskytuje bezplatné právne poradenstvo vo vybraných prípadoch porušenia ľudských práv sprostredkováva bezplatné právne zastupovanie v konaniach pred slovenskými súdmi a Európskym súdom pre ľudské práva v Štrasburgu. Vykonáva tiež terénny monitoring, advokačné aktivity vo vzťahu k štátnym inštitúciám a realizuje vzdelávacie aktivity v oblasti ochrany pred diskrimináciou pre odbornú a laickú verejnosť. Web: www.poradna-prava.sk

Poznámka:

Poskytovanie právnej pomoci v prípadoch policajného násilia uskutočňuje Poradňa pre občianske a ľudské práva v súčasnosti v rámci projektu „Posilňovanie inštitucionálnej ochrany a zlepšovanie prístupu k spravodlivosti v prípadoch policajného násilia na Slovensku“, podporeného sumou 33 588,40 EUR z Fondu pre mimovládne organizácie, ktorý je financovaný z Finančného mechanizmu EHP 2009 – 2014. Správcom Fondu je Nadácia otvorenej spoločnosti – Open Society Foundation. Cieľom projektu “Zlepšovanie inštitucionálnej ochrany a prístupu k spravodlivosti v prípadoch policajného násilia na Slovensku” je Rozvoj advokačných a watch-dogových aktivít.